

Het Woord is het zaad
dat je leven kan veranderen

Moeiteloos Veranderen

Andrew Wommack

MOEITELLOOS VERANDEREN

Andrew Wommack

Tenzij anders aangegeven, zijn alle Bijbelcitaten genomen uit de Herziene Statenvertaling van de Bijbel.

Oorspronkelijke Engelse titel: Effortless Change
ISBN 978-1-907159-46-6
Andrew Wommack Ministries Inc.
P.O Box 3333, Colorado Springs, CO 80934-3333

Moeiteloos Veranderen

ISBN PDF 978-9-083039-39-8
© Andrew Wommack Ministries-Nederland
Nikkelstraat 3A, 1411 AB Naarden, Nederland
www.andrewwommack.nl

Ook verkrijgbaar als boekvorm en EPUB in onze webshop.

Ook in andere talen beschikbaar op: www.awme.net

Nederlandse vertaling door: Jack Hielema en Babs Sip-Schroevers

Nederlandse editie © 2020

Productiebegeleiding: Joke Peetoom. Cover: Wauw Factory, Zeewolde. Print: Gigaprint B.V., Almere.
Alle rechten voorbehouden onder de Internationale Wet op de Auteursrechten. De inhoud en/of
buitenkant mag noch geheel, noch gedeeltelijk in enigerlei vorm worden gereproduceerd, zonder de
uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
HOOFDSTUK 1 HET BEGINT VANBINNEN	7
HOOFDSTUK 2 OVERDENK HET WOORD	17
HOOFDSTUK 3 GOD AAN HET WOORD	25
HOOFDSTUK 4 HERVORMD	33
HOOFDSTUK 5 HET BEKEREN VAN DE ZIEL	43
HOOFDSTUK 6 ONDERHEVIG AAN TWIJFEL	49
HOOFDSTUK 7 EEN CRISISSITUATIE	61
HOOFDSTUK 8 ‘GEEF NIET OP!’	69
HOOFDSTUK 9 EEN ZEKERDER WOORD	79
HOOFDSTUK 10 LEES MET JE HART	91
HOOFDSTUK 11 HET ZAAD	101
HOOFDSTUK 12 BEGRIP	111
HOOFDSTUK 13 GEWORTELD EN GEGRONDVEST	123
HOOFDSTUK 14 VERVOLGING	133
HOOFDSTUK 15 MIJN OPENBARING	141
HOOFDSTUK 16 VERSTIKT!	147
HOOFDSTUK 17 MINDER	157
HOOFDSTUK 18 HET GROEIPROCES	163
HOOFDSTUK 19 LEVEN EN KRACHT	172
WELKOM IN JE NIEUWE LEVEN!	180

Waarheden
die een
totale hervorming
teweeg brengen
in de manier
waarop jij
verandering begrijpt
en benadert.

INLEIDING

Moeiteloos veranderen, dit klinkt onmogelijk. Doch dat is wat het Woord onthult over hoe het koninkrijk van God werkt. De meeste mensen zien verandering als een moeilijk, pijnlijk en arbeidsintensief proces. Het vergt volgens hun manier van denken een enorme hoeveelheid inspanning om hun gedachten, daden en omstandigheden te veranderen. Als gevolg hiervan is verandering iets waar zij zich tegen verzetten. Het is moeilijk om oude gewoonten, tradities en vastgeroeste patronen te veranderen. Mensen blijven steken in oude gewoonten - manieren van denken en handelen - vandaar dat er een natuurlijke weerstand is tegen verandering.

Daarom wil ik in dit boek een paar waarheden uit het Woord van God met je delen, die een totale hervorming teweeg kunnen brengen in de manier waarop jij verandering begrijpt en benadert. Als je deze waarheden in je hart ontvangt en ze op je leven toepast, zul je in staat zijn om zonder moeite verandering in je leven te zien plaatsvinden. Terwijl veel mensen niet inzien hoe noodzakelijk het voor hen is om te veranderen, zijn anderen zich daar heel erg van bewust, en hebben een sterk verlangen om te veranderen. Als je ziek bent, verlang je er waarschijnlijk naar om in gezondheid te leven. Als je in armoede leeft, is het zeer aannemelijk dat je meer van Gods financiële voorziening wilt ervaren. Je bent je er misschien van bewust dat je graag een paar veranderingen in jouw leven zou willen zien. Maar alle echte verandering begint vanbinnen. Het begint met wat er in jouw innerlijk zit.

GOD NIET BEPERKEN

Op 31 januari 2002 sprak de Heer tot mij op een persoonlijke en indrukwekkende wijze. Hij vertelde mij dat ik vanwege mijn kleine denken bezig was geweest om Hem te beperken in wat Hij *in* en *door* mijn leven wilde doen. Dit woord deed mijn wereld letterlijk op haar grondvesten schudden.

Ik heb ongeveer een week hierover mediterend doorgebracht totdat het een waarachtige openbaring in mijn leven werd. Toen riep ik mijn medewerkers bijeen en vertelde hun waar God mij van overtuigd had, en zei: 'Ik weet niet hoe lang het zal duren om het denkbeeld binnenin mij te veranderen. Het duurt misschien een week of een maand, misschien duurt het een jaar of vijf jaar, ik weet het niet. Maar ik zal veranderen, en wij zullen groei beginnen te zien!' Ik herinner mij dat er nauwelijks een week voorbij was gegaan toen er al van alles en nog wat begon te veranderen, zodat ik er verstoeld van stond.

Voordat ik zelfs maar de tijd had gehad om een brief te schrijven, én deze per post door te sturen én er een reactie op te ontvangen (normaliter duurt dat minstens drie maanden), zagen wij een enorme financiële toename. De enige verandering die had plaatsgevonden, was in mij, in mijn houding, in mijn gedachten, en in mijn verwachtingen. Behalve dat ik veranderd was, hadden wij nog nergens veranderingen doorgevoerd. Toch zagen wij dat we direct - drie maanden achter elkaar - hogere bijdragen van mensen ontvingen. Dit was voordat mijn brief over dit onderwerp de deur was uitgegaan, de mensen gaven zelfs voordat zij een kans hadden gehad om te horen wat God tegen mij gezegd had, zelfs voor ze ook maar iets van mij gehoord hadden reageerden ze! Toen ik aan de *binnenkant* veranderde, begon onmiddellijk alles aan de *buitenkant* in mijn leven te veranderen. Dit voorbeeld is maar één van de vele voorbeelden die ik in mijn persoonlijk leven ervaren heb. Verandering begon zichtbaar te worden, toen ik de manier waarop ik aan de binnenkant dacht, begon te veranderen.

Als je verandering aan de buitenkant wilt zien, moet het vanbinnen beginnen. Dat is waar dit boek over gaat, hoe je moet beginnen om je innerlijk te veranderen. Als jij je manier van denken kunt veranderen - hoe je vanbinnen bent - dan zul je een verandering aan de buitenzijde zien..., zonder moeite.

Hoofdstuk 1

HET BEGINT VANBINNEN

Het Woord van God laat duidelijk zien, dat jij bent zoals jij in je hart denkt.

Want zoals hij denkt in zijn hart, zo is hij.

SPREUKEN 23:7 [LETTERLIJK NAAR DE KING JAMES VERTALING]

Als jij niet kunt - of misschien moet ik zeggen: als jij niet wilt veranderen vanbinnen, dan zul je geen verandering zien vanbuiten. Je kunt bidden, je kunt God smeken en zoveel mogelijk andere mensen vragen om voorbede voor je te doen. Zij zouden je zelfs de handen op kunnen leggen net zo lang tot zij al het haar op je hoofd eraf hebben gewreven. Je leven zal niet eerder een verandering aan de buitenkant laten zien totdat je aan de binnenkant verandert.

Veel mensen zeggen: 'Maar ik heb echt wel een verlangen om te veranderen. Ik heb alles gedaan wat ik weet, en toch lijkt het of alles altijd hetzelfde blijft.' Maar Gods Woord is waar. Zoals jij in je hart denkt, zo ben je (Spreuken 23:7). Dit is een wet van God. Romeinen bevestigt deze waarheid en openbaart dat:

Want het bedenken van het vlees is de dood, maar het bedenken van de Geest is leven en vrede.

ROMEINEN 8:6

Voordat je aanstoot neemt aan mijn woorden en voordat je mij deze woorden kwalijk neemt en je het niet eens bent over wat ik met je deel,

overdenk dan eerst deze waarheden. Natuurlijk, iedereen komt zo nu en dan wel eens een obstakel tegen op de weg, of je nu met de Heer wandelt of niet. Wij leven in een gevallen wereld, en wij hebben een vijand die tegen ons is. Niet elk afzonderlijk probleem is het directe resultaat van iets in ons innerlijk wat onvolkomen is. Maar als jouw leven grotendeels in een neerwaartse spiraal zit, als er nooit iets is wat werkt en je alleen maar problemen lijkt te ondervinden, dan zou je eens even moeten stoppen en jezelf afvragen of jouw innerlijke mens misschien wat werk nodig heeft.

WAT HEB JE GEPLANT?

Mensen kunnen nogal eens merkwaardig reageren wanneer zij in moeilijke omstandigheden en situaties verkeren. Zij gaan dan de schuld leggen bij iets of iemand anders. Dan zeggen zij: 'Het is mijn huidskleur.' 'Het ligt aan mijn afkomst.' 'Ik word altijd benadeeld.' Ze zullen altijd iets of iemand anders de schuld geven. 'Dat mens heeft me slecht behandeld.' 'Mijn baas is de kwaaië pier, niet ik.' Het is altijd de schuld van iemand anders. Maar het Woord maakt duidelijk dat jouw ervaring, jouw omgeving - alles waar het jouzelf betreft - in feite een gevolg is van de manier waarop jij denkt. Zoals jij denkt in je hart, zo is het. Wanneer jij geestelijk gerichte dingen denkt, zul je leven en vrede krijgen. Wanneer je dat niet doet, krijg je dood (Romeinen 8:6). Misschien vind je dat niet leuk. Misschien zeg je wel: 'Nee, dat is niet waar,' maar zo is het wel.

Want het bedenken van het vlees is de dood, maar het bedenken van de Geest is leven en vrede.

ROMEINEN 8:6

Als ik naar jouw huis zou komen om je tuin te bekijken, had ik niet aanwezig hoeven te zijn toen je begon met zaaien om te weten wat je hebt geplant. Het enige wat ik zou kunnen doen, is naar de planten komen kijken, die aan het opgroeien zijn. Als je daar maïs hebt groeien, is dat omdat je maïs hebt geplant. Als er erwten zijn, is dat omdat je erwten hebt gezaaid. Je beweert misschien dat iemand iets in je tuin heeft geplant wat nooit jouw bedoeling is geweest. Maar hoe het ook zij, het is uiteindelijk jouw verantwoordelijkheid om je tuin te bewaken en te

beschermen. Want wat er in jouw tuin groeit, is wat jij erin geplant hebt, of wat jij hebt toegestaan om daar te laten planten.

Net zoals dit in de natuurlijke wereld een realiteit is, is het ook in de geestelijke wereld een realiteit. Wat er ook in de tuin van jouw leven groeit, is wat jij in je hart geplant hebt of toegestaan hebt dat er geplant werd. Voordat je echt verandering kunt zien, moet je stoppen met uitvluchten te gebruiken door Jan en alleman de schuld te geven voor wat er in jouw leven verkeerd is. Je moet ermee ophouden te zeggen: 'Het is gewoon mijn lot,' of 'pech,' of 'het zit mij nooit mee.' De Schrift openbaart dat zoals jij in je hart denkt, zo zul je worden (Spreuken 23:7). Als je geestelijk gericht denkt, zullen je gedachten 'leven en vrede' voortbrengen (Romeinen 8:6).

DE KENNIS VAN GOD

Wat in 2 Petrus 1:2 staat geeft nog meer bewijs voor het principe dat jouw gedachteleven een oogst in de natuurlijke wereld voortbrengt, als er staat:

...moge genade en vrede voor u vermeerderd worden door de kennis van God en van Jezus, onze Heere.

2 PETRUS 1:2

Veel mensen willen dat genade en vrede voor hen worden vermenigvuldigd. Zij verlangen vrede in hun leven, en zij bidden erom. Misschien vragen zij zelfs andere mensen om hen erbij te helpen het te verkrijgen. Eigenlijk zoeken zij naar vrede van buitenaf - buiten henzelf - in hun omstandigheden. Maar de woorden in 2 Petrus 1:2 openbaren dat vrede komt door de kennis van God. Vrede in jouw leven is niet de afwezigheid van problemen of uitdagende omstandigheden om jou heen. *Gods soort vrede is er zelfs te midden van een storm.* Hij zetelt vanbinnen. Dan zal uiteindelijk die vrede die binnenin jou is, jouw uitwendige omstandigheden beginnen te veranderen.

Immers, Zijn Goddelijke kracht heeft ons alles geschonken wat tot het leven en de godsvrucht *behoort*, door de kennis van Hem Die ons geroepen

heeft door Zijn heerlijkheid en *Zijn* deugd.

2 PETRUS 1:3

Dit vers zegt dat Gods goddelijke kracht ons alles al gegeven heeft (voltooide tijd). De meeste mensen willen dat God gewoon met Zijn kracht komt, van buiten naar binnen. Zij bidden: 'O Heer..., strek Uw machtige hand uit en raak mij aan!' Zij hopen dat God een geestelijke bliksemstraal stuurt om hen aan te raken en dan - hatsjekidee - zijn zij genezen, of voorspoedig, of verlost, of wat zij ook nodig hebben. Maar deze Bijbeltekst zegt echter dat alle dingen die behoren tot het leven en de godsvrucht, komen door de kennis van God. Dit omvat genezing, voorspoed, verlossing, vreugde, vrede, succes in zakendoen, goede relaties, en al het overige. Alles wat behoort tot het leven en de godsvrucht, komt door de kennis van God. Dit betekent dat de wedergeboren christen de vrede van God al in zijn geest heeft. Als zij hun denken vernieuwen naar wie zij zijn en wat zij hebben in Christus, trekken zij die vrede hun belevingswereld binnen.

De overheersende ervaring van jouw leven is een weerspiegeling van de manier waarop jij vanbinnen denkt (Spreuken 23:7). In plaats van te zoeken naar een uiterlijke verandering in iedereen en alles om jou heen, is het eerste wat jij moet doen: erkennen dat verandering van binnen '*in*' jou begint. Dit gebeurt naar gelang de kennis die jij hebt van God (2 Petrus 1:2-3).

REALITEIT

De waarheid die wij hier ontdekken is erg eenvoudig, maar juist door zijn eenvoud gaat hij erg diep. In feite zien de meeste mensen deze waarheid over het hoofd, juist omdat hij zo eenvoudig is. Zij denken: *Nee..., het moet veel ingewikkelder zijn dan dat. Want zoals ik nu leef kan dat nooit het gevolg zijn door verkeerd over dingen te denken.* Maar Gods Woord is betrouwbaar. Je kunt elke situatie in je leven omkeren door Gods zienswijze te verkrijgen en door te gaan denken zoals Hij denkt. Sommige mensen geven hier andere namen aan, maar ik geloof dat dit is wat de Bijbel 'geloof' noemt.

Geloof is niets anders dan de dingen zien vanuit Gods perspectief. Als iemand jou iets aandoet, in plaats van dat je zomaar in het vlees reageert, naar je natuurlijke aard, of op basis van je emoties, overweegt geloof: 'Wat zegt Gods Woord?' Dus neem je een tekst zoals in Efeziërs, waar staat dat je niet worstelt...

...tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke *machten* van het kwaad in de hemelse gewesten.

EFEZIËRS 6:12

In plaats van je alleen te focussen op het feit dat iemand jouw gevoelige plek geraakt heeft, erken je, vanwege Gods kennis, die je hebt door Zijn Woord, dat de duivel door mensen heen kan spreken en dat hij mensen gebruikt om jou aan te vallen. In plaats van dingen alleen in het natuurlijke te zien, heb jij een ander uitgangspunt vanwege de kennis die jij hebt van God. Jij denkt *anders* vanbinnen. Jij beseft dat jouw worsteling in werkelijkheid niet is met die persoon die boos op jou is, maar met degene die God weerstaat, Die in jou is. Hierdoor ben jij in staat anders op dergelijke situaties te reageren dan andere mensen. In plaats van ruzie met hen te maken keer jij je om en houdt van de mensen die tegen je zijn. Uiteindelijk zal dit andere resultaten opleveren. Dit alles begint met je verandering van denken.

Ik zou je honderden getuigenissen kunnen geven uit mijn leven en het leven van anderen die deze waarheid persoonlijk ervaren hebben. Dit is realiteit. De wereld is vol mensen die verandering willen in hun omstandigheden, maar weinigen erkennen dat de verandering binnenin henzelf begint.

ABNORMAAL

Op alle Gospel Truth seminars vertel ik mensen over onze Bijbelscholen. Tijdens mijn opmerkingen vraag ik vaak: 'Hoeveel van jullie beseffen dat er meer is? Hoeveel van jullie verlangen meer en hoeveel van jullie willen verandering in je leven?' Het is niet ongebruikelijk om tachtig tot negentig procent van de mensen te zien reageren. De meesten van hen zijn christe-

nen - Geestvervulde gelovigen - die inzien dat er een verandering in hun leven moet komen. Zij zijn niet tevreden met hun leven tot nu toe, zij verlangen naar meer.

Nadat al deze mensen erkennen: 'Ja, ik wil verandering,' ga ik door en vraag: 'Wat ga je er aan doen om verandering tot stand te brengen? Wat moet er dan anders gaan worden?' Laat mij een voorbeeld geven. Eén van de definities van abnormaal is, om telkens weer hetzelfde te doen, en andere resultaten te verwachten. Als jij wilt dat er uiterlijk iets verandert, dan zul je een begin moeten maken met iets van je innerlijk te veranderen. Je kunt niet vasthouden aan dezelfde innerlijke gedachteprocessen en geloven dat je uiterlijke omstandigheden zullen veranderen. Dat is per definitie abnormaal! Allereerst moet je in je hart veranderen. Dan zul je stappen moeten zetten om met die verandering samen te werken. Verandering zal niet van buitenaf komen. Het begint in je binnenste. Als jij verandering wilt in je leven, dan zul je iets anders moeten gaan doen in je geest.

Op het moment dat ik deze waarheid ter sprake breng, ondervind ik onmiddellijk een muur van weerstand, omdat mensen bang zijn om te veranderen. Het feit wil dat ik vroeger mensen ontmoet heb die in verschrikkelijke, miserabele situaties zaten, toch namen zij genoegen met hun uitzichtloze, miserabele situatie. Zij wisten dat zij konden overleven. Het was misschien niet wat zij graag wilden - het was niet hun droom of levensdoel - maar zij hadden al heel lang in deze situatie gezeten. Zij wisten dat zij zich nu konden handhaven, maar zij waren bang dat het op een fiasco zou uitdraaien als zij zouden proberen verandering in hun situatie te brengen. Als jij zo iemand bent, dan zal één van de dingen die moeten gebeuren om verandering in je leven te brengen zijn, zover te komen dat je het spuugzat bent om nog langer spuugzat te zijn. Jij moet echt zover komen dat je zegt: 'Ik ga er alles aan doen, wat er ook voor nodig is om deze uiterlijke omstandigheden in mijn leven te zien veranderen. Ik ga beginnen met de manier waarop ik denk te veranderen. Ik ga ermee beginnen wat risico's te nemen.' Als jij niet bereid bent om deze dingen te doen, zul je nooit deze uiterlijke verandering beleven.

‘HOE LANG?’

De Bijbel vertelt het verhaal van de tijd toen de stad Samaria omsingeld en belegerd was door het Assyrische leger (zie 2 Koningen 6:24 tot 7:20). De Samaritanen waren zo uitgehongerd dat zij hun eigen kinderen aan het opeten waren. Dierenmest, dat als voedsel verkocht werd, leverde een hoge prijs op. Deze stad leed verschrikkelijk onder de belegering, de droogte en de hongersnood. Het volk stond aan de rand van een totale vernietiging, toch konden zij er niets aan veranderen, want de Syriërs hadden Samaria volledig omsingeld.

Vier melaatsen zaten *bij* de poort van Samaria. Terwijl zij met elkaar spraken, zeiden zij: ‘Waarom blijven wij hier totdat wij sterven? ⁴ Als wij zeggen: Wij zullen de stad binnengaan - er is honger in de stad, dan zullen wij daar sterven; en als wij hier blijven, zullen wij *ook* sterven. Nu dan, kom, laten wij naar het legerkamp van de Syriërs overlopen. Als zij ons laten leven, *dan* zullen wij leven, en als zij ons doden, laten we *dan* *maar* sterven.’

2 KONINGEN 7:3-4

We hebben niets te verliezen. Misschien schenken zij ons genade. Dus stonden die vier melaatsen op en gingen het Syrische kamp binnen. Nu bleek dat de Heer daar al was geweest. Hij had ervoor gezorgd dat de Syriërs een geluid gehoord hadden. Zij dachten dat de Israëlieten een andere natie hadden ingehuurd om tegen hen te vechten, dus waren zij in paniek gevlucht, en hadden al hun eten, dieren, tenten, voorraden, goud en zilver achtergelaten. De Syriërs waren uit angst voor hun leven hals over kop gevlucht met achterlating van al hun bezittingen!

Deze vier melaatsen, die een paar minuten tevoren de hongerdood nabij waren, ervaren een geweldige persoonlijke redding. Zij vertrokken naar het kamp en ontdekten eten dat nog warm was. Zij begonnen te eten tot ze niet meer konden. Zij vonden kleren, goud en zilver. Nadat zij al deze dingen gevonden hadden, waren zij degenen die ten slotte het goede nieuws naar de stad Samaria brachten. Zij werden de helden die feitelijk bevrijding aan de hele streek proclameerden. Dit alles gebeurde omdat vier melaatsen, die door hun stad geschuwd werden en buiten bij

de poort zaten te verhongeren, uiteindelijk een besluit namen. Ofschoon hun vooruitzichten verschrikkelijk leken, verklaarden zij: 'Wij moeten iets doen. Wij zullen sterven als wij blijven waar wij zijn. Wij moeten de ene of de andere kant uit.' Dus overwogen zij hun mogelijkheden. Ook al leek de mogelijkheid om naar het vijandelijke kamp te gaan niet echt goed, het was beter dan af te wachten en uiteindelijk te sterven. En omdat zij iets deden wat niet voor de hand lag, ervoeren zij een geweldige redding.

VERANDERING IS NOODZAKELIJK

Op dit moment ben jij misschien de dood nabij, net zoals deze vier melaatsen. Als het niet lichamelijk is, dan misschien wel emotioneel. Jij weet dat je gaat sterven. Je huwelijk loopt op de klippen. De dingen gaan niet goed. Je bent je uitermate bewust dat er iets fout zit. Je weet dat er meer is, maar toch ben je bang om iets te ondernemen, omdat je bang bent dat je zou kunnen falen. Als je nu eens de moeite zou nemen door goed naar de dingen te kijken, zou je tot het besef komen dat je nu al faalt. Zelfs al heb je een gegarandeerd inkomen, en woon je in een tamelijk mooi huis, en zijn je omstandigheden goed, als je diep in je hart niet tevreden bent en geen voldoening hebt, dan ben je innerlijk bezig te sterven en is verandering noodzakelijk. Als je 's morgens wakker wordt en je hebt niet het gevoel: 'Prijs God, weer een kans om te doen waar de Heer mij toe geroepen heeft om invloed op de wereld uit te oefenen,' dan is er - of je het beseft of niet - verandering nodig. Als je andere resultaten wilt, dan zul je iets op een andere manier moeten gaan doen. Als je door blijft gaan om steeds maar weer alles op dezelfde manier te blijven doen, terwijl je bidt om andere resultaten, dan is dat abnormaal. Als je andere resultaten wilt, doe het dan eens op een andere manier.

Echte verandering begint vanbinnen. Je kunt daar zitten en bidden dat God zonder gezeur op een bovennatuurlijke manier iets doet. Veel mensen bidden dat zij de loterij zullen winnen, of dat hun omstandigheden zullen veranderen door hun dobbelstenen een andere kant op te gooien. Als dat is waar jij geloof voor hebt, dan volg je God niet. Dat is niet de manier waarop Hij in al jouw behoeften zal voorzien. De kans dat dát

gebeurt is één op de miljoen. Niemand zal jouw kantoor binnenwandelen en je zomaar - vanuit het niets - vragen of je directeur zou willen worden van een bedrijf met een recordomzet. Dat is niet hoe het leven werkt. Op deze manier vindt verandering niet plaats. Als jij verandering aan de buitenkant wilt, dan zal het aan de binnenkant beginnen.